

reële karakter van de overeenkomst van levensverzekering. Vast staat echter voor ons dat, wat de jurist gewoon is de causa eener overeenkomst te noemen, ten opzichte van de overeenkomst van levensverzekering volledig vereenigbaar is met de Gereformeerde beginselen.

Nog een anderen factor hebben wij te bespreken alvorens wij van voorkeur voor een bepaald karakter van de overeenkomst van levensverzekering kunnen doen blijken, nl. de gewoonte, die in het recht zulk een groote rol speelt, al zegt de wet (art. 3 Wet A. B.) dan, dat de gewoonte geen recht geeft, dan alleen wanneer de wet daarop verwijst.

Zonder twijfel wordt in de practijk in Nederland de polis van levensverzekering voor het overgrootste deel zoo ingericht, dat uit de overeenkomst van levensverzekering slechts een verbintenis aan de zijde van den verzekeraar ontstaat. In de *practijk* blijven de consequenties van de leer van den Hoogen Raad ten aanzien van het karakter der overeenkomst van levensverzekering voor een groot gedeelte achterwege. Zoo goed als alle maatschappijen van levensverzekering immers gaan nimmer over tot het in rechte invorderen van de premie. Dit wordt meestal in de polissen zoo geredigeerd, dat bepaald wordt, dat indien de premie niet wordt betaald binnen den overeengekomen termijn van respijt, de verzekering vervalt of dat de polis premievrij gemaakt of afgekocht kan worden. Deze regeling voldoet in alle opzichten ¹⁾. Geconstateerd moet dus worden, dat er ten aanzien van de premiebetaling geen overeenstemming bestaat tusschen wat de wet naar de leer van den Hoogen Raad als regel veronderstelt en tusschen de gewoonte. Dat in dezen toestand een wijziging moet komen, is veler gevoelen.

Wat de gewoonte betreft, moet nog op een belangrijk punt worden gewezen.

Volgens art. 1302 B.W. wordt in wederkeerige overeen-

¹⁾ Vgl. Dr D. C. M. STIGTER, *Levensverzekering*, 1937, blz. 94.